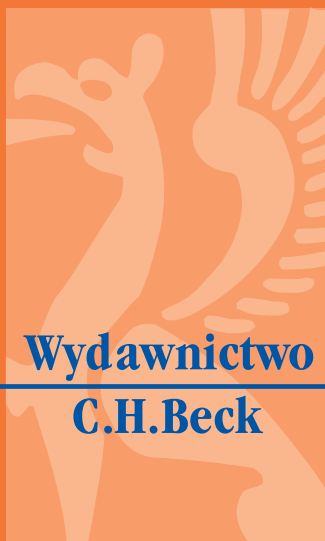

Skrypty Becka

**Magdalena Błaszczyk
Wojciech J. Jankowski
Monika Zbrojewska**

Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia

**Wydawnictwo
C.H.Beck**

SKRYPTY BECKA

Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia

W sprzedaży:

A. Marek

PRAWO WYKROCZEŃ (MATERIALNE I PROCESOWE), wyd. 7

Podręczniki Prawnicze

W. Kotowski, B. Kurzępa

KODEKS POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA. KOMENTARZ

Krótkie Komentarze Becka

M. Bojarski, W. Radecki

KODEKS WYKROCZEŃ. KOMENTARZ

Komentarze Becka

PRAWO WYKROCZEŃ, wyd. 19

Twoje Prawo

edukacjaprawnicza.pl

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia

dr Magdalena Błaszczyk
dr Wojciech J. Jankowski
dr Monika Zbrojewska

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2013

Poszczególne części opracowali:

Magdalena Błaszczyk: część I

Wojciech J. Jankowski: część II

Monika Zbrojewska: część III

Wydawca: Aneta Flisek

© Wydawnictwo C.H. Beck 2013

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H. Beck
Druk i oprawa: Elpil. Siedlce

ISBN 978-83-255-4745-5

ISBN e-book 978-83-255-4746-2

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XVII
Przedmowa	XIX

CZĘŚĆ I. Materialne prawo wykroczeń – część ogólna

Rozdział I. Prawo wykroczeń – pojęcie i źródła	3
§ 1. Pojęcie prawa wykroczeń.....	3
§ 2. Źródła prawa wykroczeń	5
Rozdział II. Pojęcie wykroczenia	8
§ 3. Podstawowe zasady odpowiedzialności za wykroczenie	8
§ 4. Pojęcie czynu zabronionego.....	10
§ 5. Definicja wykroczenia	11
§ 6. Odpowiedzialność za wykroczenie a odpowiedzialność karna	12
Rozdział III. Struktura wykroczenia	13
§ 7. Podmiot.....	13
§ 8. Przedmiot	15
§ 9. Strona przedmiotowa	15
§ 10. Strona podmiotowa.....	19
Rozdział IV. Czas i miejsce popełnienia czynu zabronionego	22
§ 11. Czas popełnienia czynu zabronionego	22
§ 12. Zasady intertemporalne w prawie wykroczeń.....	22
I. Zmiana ustawy po popełnieniu czynu, przed orzekaniem.....	22
II. Zmiana ustawy po wyroku	23
§ 13. Miejsce popełnienia czynu zabronionego.....	23
§ 14. Zasady obowiązywania ustawy w miejscu i co do osób	24
Rozdział V. Formy popełnienia wykroczenia	25
§ 15. Formy stadialne	25
I. Zagadnienia ogólne	25
II. Usiłowanie.....	26
§ 16. Formy zjawiskowe.....	28
I. Zagadnienia ogólne	28
II. Formy sprawcze.....	29

III. Formy niesprawcze.....	29
IV. Zasady odpowiedzialności współdziałających	31
Rozdział VI. Wyłączenia odpowiedzialności za wykroczenie.....	33
§ 17. Okoliczności wyłączające bezprawność	33
§ 18. Okoliczności wyłączające winę	35
Rozdział VII. Zbieg przepisów i czynów w prawie wykroczeń	38
§ 19. Zbieg przepisów	38
§ 20. Zbieg czynów	41
Rozdział VIII. Kary	44
§ 21. Ogólna charakterystyka	44
§ 22. Areszt	45
§ 23. Ograniczenie wolności	45
§ 24. Grzywna.....	46
§ 25. Nagana.....	48
Rozdział IX. Środki karne.....	50
§ 26. Ogólna charakterystyka	50
§ 27. Zakaz prowadzenia pojazdów	51
§ 28. Przepadek przedmiotów.....	52
§ 29. Nawiazka	53
§ 30. Obowiązek naprawienia szkody.....	53
§ 31. Podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób.....	54
§ 32. Inne środki karne określone przez ustawę.....	55
Rozdział X. Środki oddziaływania wychowawczego	57
Rozdział XI. Zasady i dyrektywy wymiaru kary i środków karnych	59
§ 33. Ogólne zasady i dyrektywy wymiaru kary i środka karnego	59
§ 34. Okoliczności wpływające na wymiar kary i środka karnego	61
§ 35. Nadzwyczajne zaostrzenie odpowiedzialności.....	62
§ 36. Nadzwyczajne złagodzenie kary i odstąpienie od jej wymierzenia.....	64
Rozdział XII. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu	65
Rozdział XIII. Przedawnienie i zatarcie ukarania	67
§ 37. Przedawnienie orzekania i wykonania kary	67
§ 38. Zatarcie ukarania.....	68
 CZĘŚĆ II. Materialne prawo wykroczeń – część szczególna	
Uwagi wstępne	71
Rozdział XIV. Systematyka części szczególnej Kodeksu wykroczeń	72
Rozdział XV. Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	74
§ 39. Lekceważenie narodu i państwa (art. 49 KW).....	75
§ 40. Nielegalne przekroczenie granicy RP (art. 49a KW)	75

§ 41. Nieopuszczenie zbiegowiska (art. 50 KW)	76
§ 42. Posiadanie niebezpiecznych przedmiotów w miejscu publicznym z zamiarem użycia ich do popełnienia przestępstwa (art. 50a KW)	77
§ 43. Zakłócenie spokoju lub porządku publicznego (art. 51 KW)	77
§ 44. Naruszenie przepisów o zgromadzeniach (art. 52 KW)	79
§ 45. Nawoływanie do przestępstwa lub przeciwdziałania przemocą wobec prawa (art. 52a KW)	79
§ 46. Zmiana w użyciu oleju opałowego (art. 52b KW)	80
§ 47. Naruszenie przepisów porządkowych (art. 54 KW)	81
§ 48. Kąpiel w miejscu niedozwolonym (art. 55 KW)	81
§ 49. Nielegalna zbiórka ofiar (art. 56)	82
§ 50. Zbiórka ofiar na opłacenie grzywny (art. 57 KW)	83
§ 51. Żebranie (art. 58 KW)	83
§ 52. Naruszenia z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej (art. 60 ¹ KW)	84
§ 53. Sprzedaż poza miejscem wyznaczonym przez organ gminy (art. 60 ³ KW) ...	86
§ 54. Przywłaszczenie stanowisk i godności (art. 61 KW)	86
§ 55. Naruszenia z zakresu telekomunikacji (art. 63 KW)	87
§ 56. Nielegalne umieszczanie ogłoszeń (art. 63a KW)	88
§ 57. Nieoznakowanie nieruchomości (art. 64 KW)	89
Rozdział XVI. Wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	90
§ 58. Wprowadzenie w błąd organu lub instytucji (art. 65 KW)	91
§ 59. Fałszywy alarm (art. 66 KW)	92
§ 60. Uszkodzenie ogłoszenia (art. 67 KW)	93
§ 61. Bezprawny wyrób pieczęci (art. 68 KW)	93
§ 62. Niszczenie znaku organu państwowego (art. 69 KW)	94
Rozdział XVII. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	96
§ 63. Czynności osób niezdolnych (art. 70 KW)	97
§ 64. Wadliwe wykonanie urządzeń (art. 71 KW)	98
§ 65. Niezabezpieczenie miejsca niebezpiecznego (art. 72 KW)	99
§ 66. Niezawiadomienie o niebezpieczeństwie (art. 73 KW)	99
§ 67. Uszkodzenie znaku ostrzegającego (art. 74 KW)	100
§ 68. Wyrzucanie przedmiotów (art. 75 KW)	101
§ 69. Obrzucanie pojazdu (art. 76 KW)	101
§ 70. Nieostrożność ze zwierzęciem (art. 77 KW)	102
§ 71. Drażnienie zwierząt (art. 78 KW)	103
§ 72. Brak oświetlenia miejsc publicznych (art. 79 KW)	103
§ 73. Uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (art. 80 KW)	104
§ 74. Uszkodzenie ochrony brzegu (art. 81 KW)	105
§ 75. Naruszenia przepisów przeciwpożarowych (art. 82 KW)	105
§ 76. Niedopełnienie obowiązków w razie pożaru i utrudnianie akcji ratowniczej lub czynności kontrolnych (art. 82a KW)	108
§ 77. Nieostrożność z materiałami wybuchowymi (art. 83 KW)	109

Rozdział XVIII. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	110
§ 78. Nieoznaczenie przeszkody w ruchu drogowym (art. 84 KW)	112
§ 79. Samowolna zmiana albo uszkodzenie znaku lub sygnału (art. 85 KW)	113
§ 80. Naruszenie przepisów o sposobie znakowania dróg wewnętrznych (art. 85a KW)	113
§ 81. Niezachowanie ostrożności (art. 86 KW)	114
§ 82. Prowadzenie pojazdu po użyciu alkoholu (art. 87 KW)	116
§ 83. Prowadzenie lub pozostawienie pojazdu bez należytego oświetlenia (art. 88 KW)	117
§ 84. Dopuszczenie do przebywania małoletniego na drodze (art. 89 KW)	118
§ 85. Tamowanie ruchu (art. 90 KW)	118
§ 86. Zanieczyszczenie drogi (art. 91 KW)	119
§ 87. Niepodporządkowanie się znakowi lub sygnałowi (art. 92 KW)	120
§ 88. Niedostosowanie się do ograniczenia prędkości (art. 92a KW)	121
§ 89. Nieudzielenie pomocy ofierze wypadku (art. 93 KW)	122
§ 90. Prowadzenie pojazdu bez uprawnień (art. 94 KW)	122
§ 91. Prowadzenie pojazdu bez dokumentów (art. 95 KW)	123
§ 92. Nieprawdziwe dane w dowodzie rejestracyjnym (art. 95a KW)	124
§ 93. Nielegalne dopuszczenie do ruchu (art. 96 KW)	124
§ 94. Bezprawne posiadanie lub używanie urządzeń pojazdu uprzywilejowanego (art. 96a)	126
§ 95. Inne naruszenia Prawa o ruchu drogowym (art. 97 KW)	126
§ 96. Nieostrożność poza drogą publiczną (art. 98 KW)	127
§ 97. Naruszenia stanu drogi (art. 99 KW)	128
§ 98. Uszkodzenia drogi (art. 100 KW)	129
§ 99. Nieoczyszczenie drogi (art. 101 KW)	129
§ 100. Zaniedbanie stanu zjazdu (art. 102 KW)	130
§ 101. Uchyłanie się od świadczeń (art. 103 KW)	131
Rozdział XIX. Wykroczenia przeciwko osobie	132
§ 102. Skłanianie do żebrania (art. 104 KW)	132
§ 103. Dopuszczenie do czynu kryminalnego (art. 105 KW)	133
§ 104. Dopuszczenie do przebywania w niebezpieczeństwie (art. 106 KW)	134
§ 105. Złośliwe niepokojenie (art. 107 KW)	135
§ 106. Szczucie psem (art. 108 KW)	135
Rozdział XX. Wykroczenia przeciwko zdrowiu	137
§ 107. Zanieczyszczenie wody (art. 109 KW)	138
§ 108. Zatrudnianie chorego (art. 110 KW)	138
§ 109. Niezachowanie stanu sanitarnego (art. 111 KW)	139
§ 110. Niezachowanie czystości (art. 113 KW)	140
§ 111. Odmowa udzielenia wyjaśnień organowi służby zdrowia (art. 114 KW)	140
§ 112. Niepoddanie się szczepieniu lub badaniu (art. 115 KW)	141
§ 113. Nieprzestrzeganie zarządzeń leczniczych (art. 116 KW)	142
§ 114. Nieprzestrzeganie porządku w nieruchomości (art. 117 KW)	142
§ 115. Ubój zwierzęcia bez zezwolenia (art. 118 KW)	143

Rozdział XXI. Wykroczenia przeciwko mieniu	145
§ 116. Kradzież i przywłaszczenie (art. 119 KW)	147
§ 117. Kradzież drzewa (art. 120 KW)	149
§ 118. Szalbierstwo (art. 121 KW)	150
§ 119. Paserstwo (art. 122 KW)	151
§ 120. Kradzież ogrodowa (art. 123 KW)	153
§ 121. Niszczenie cudzej rzeczy (art. 124 KW)	153
§ 122. Niezawiadomienie o znalezieniu rzeczy (art. 125 KW)	154
§ 123. Kradzież, przywłaszczenie, niszczenie rzeczy niemajątkowej (art. 126 KW)	155
§ 124. Samowolne użycie rzeczy (art. 127 KW)	155
§ 125. Urządzanie gry hazardowej (art. 128 KW)	156
§ 126. Wyrób wytrychów (art. 129 KW)	157
§ 127. Wyłączenie przepisów (art. 130 KW)	158
§ 128. Odpowiedzialność za wykroczenia popełnione za granicą (art. 131 KW) ..	159
Rozdział XXII. Wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	160
§ 129. Spekulacja biletami (art. 133 KW)	161
§ 130. Oszukiwanie w handlu (art. 134 KW)	162
§ 131. Ukrywanie towaru (art. 135 KW)	162
§ 132. Usuwanie oznaczeń z towarów (art. 136 KW)	163
§ 133. Nieuwidocznienie ceny (art. 137 KW)	164
§ 134. Nadmierne wynagrodzenie i odmowa świadczenia (art. 138 KW)	165
§ 135. Zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa (art. 138a KW)	165
§ 136. Niedozwolone postanowienia umowne (art. 138b KW)	166
§ 137. Kredyt konsumencki (art. 138c KW)	167
§ 138. Brak uprawnień przewodnika i pilota (art. 138d KW)	168
§ 139. Naruszenia z zakresu umowy timeshare (art. 139a KW)	168
Rozdział XXIII. Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	171
§ 140. Nieobyczajny wybryk (art. 140 KW)	172
§ 141. Nieprzyzwoite napisy (art. 141 KW)	173
§ 142. Proponowanie czynu nierządnego (art. 142 KW)	173
Rozdział XXIV. Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	175
§ 143. Utrudnienie korzystania z urządzeń użytku publicznego (art. 143 KW)	176
§ 144. Niszczenie roślinności (art. 144 KW)	177
§ 145. Zaśmiecanie (art. 145 KW)	177
Rozdział XXV. Wykroczenia przeciwko obowiązkowi ewidencji	179
§ 146. Niezgłoszenie urodzenia lub zgonu (art. 146 KW)	180
§ 147. Niezarejestrowany zakład opieki zdrowotnej lub leczniczy dla zwierząt; niedozwolona reklama (art. 147a KW)	180
Rozdział XXVI. Szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	182
§ 148. Szkodnictwo leśne (art. 148 KW)	183
§ 149. Paserstwo drzewa z lasu (art. 149 KW)	184
§ 150. Szkodnictwo ogrodowe (art. 150 KW)	185

§ 151. Niedozwolony wypas (art. 151 KW)	186
§ 152. Niszczenie kosodrzewiny (art. 152 KW)	187
§ 153. Drobne szkody leśne (art. 153 KW)	187
§ 154. Niszczenie substancji; śmiecenie (art. 154 KW)	188
§ 155. Niszczenie urządzeń melioracyjnych (art. 155 KW)	189
§ 156. Niszczenie zasiewów (art. 156 KW)	189
§ 157. Nieopuszczenie cudzego terenu (art. 157 KW)	190
§ 158. Wyrąb drzewa przez właściciela (art. 158 KW)	191
§ 159. Niezapobieganie szkodnikom (art. 159 KW)	191
§ 160. Zmiana przeznaczenia gruntu (art. 160 KW)	192
§ 161. Wjazd pojazdem do lasu (art. 161 KW)	192
§ 162. Zanieczyszczenie lasu (art. 162 KW)	193
§ 163. Niszczenie grzybów (art. 163 KW)	194
§ 164. Niszczenie gniazd lub lęgówisk (art. 164 KW)	194
§ 165. Płoszenie, zabijanie zwierząt (art. 165 KW)	195
§ 166. Puszczenie psa w lesie (art. 166 KW)	195
Rozdział XXVII. Ustawodawstwo pozakodeksowe prawa o wykroczeniach	197
CZĘŚĆ III. Postępowanie w sprawach o wykroczenia	
Rozdział XXVIII. Zagadnienia wstępne	209
§ 167. Uwagi wprowadzające	209
§ 168. Cele postępowania w sprawach o wykroczenia	211
§ 169. Zasady postępowania w sprawach o wykroczenia	211
Rozdział XXIX. Warunki dopuszczalności postępowania w sprawach o wykroczenia	224
Rozdział XXX. System sądów i ich właściwość oraz skład sądu i wyłączenie sędziego	230
§ 170. System sądów	230
§ 171. Właściwość sądów	232
Rozdział XXXI. Strony, obrońcy i pełnomocnicy	240
§ 172. Pojęcie strony	241
§ 173. Oskarżyciel publiczny	242
§ 174. Obwiniony i jego obrońca	245
§ 175. Pokrzywdzony, oskarżyciel posiłkowy i pełnomocnicy	250
Rozdział XXXII. Czynności procesowe	256
Rozdział XXXIII. Dowody	261
§ 176. Zagadnienia ogólne	261
§ 177. Reguły przeprowadzania dowodów	265
Rozdział XXXIV. Środki przymusu	272
§ 178. Zatrzymanie	272
§ 179. Zabezpieczenie i zajęcie przedmiotów	274
§ 180. Kary porządkowe i pozostałe środki przymusu	275

Rozdział XXXV. Czynności wyjaśniające	278
Rozdział XXXVI. Postępowanie zwyczajne	283
§ 181. Wszczęcie postępowania. Orzekanie przed rozprawą	283
§ 182. Przygotowanie do rozprawy.....	288
§ 183. Rozprawa	291
Rozdział XXXVII. Postępowania szczególne	302
§ 184. Postępowanie przyspieszone	303
§ 185. Postępowanie nakazowe	309
§ 186. Postępowanie mandatowe	310
Rozdział XXXVIII. Środki odwoławcze	315
§ 187. Wiadomości ogólne	315
§ 188. Apelacja	324
§ 189. Zażalenie	326
Rozdział XXXIX. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	328
§ 190. Kasacja	328
§ 191. Wznowienie postępowania	332
Rozdział XL. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	336
Rozdział XLI. Postępowanie w sprawach ze stosunków międzynarodowych	338
Rozdział XLII. Koszty postępowania	340
Rozdział XLIII. Postępowanie wykonawcze w sprawach o wykroczenia	341
Indeks rzeczowy	345

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Źródła prawa

KC	Kodeks cywilny
KK	Kodeks karny
KKS	Kodeks karny skarbowy
KKW	Kodeks karny wykonawczy
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.)
KPK	Kodeks postępowania karnego
KPW	Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
KW	Kodeks wykroczeń
NielU	ustawa z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn. Dz.U. 2010 r. Nr 33, poz. 178 ze zm.)
PrRDrog	ustawa z 20.6.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.)
PWKW	ustawa z 20.5.1971 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks wykroczeń (Dz.U. Nr 12, poz. 115 ze zm.)

2. Organy orzekające

SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
TK	Trybunał Konstytucyjny

3. Publikatory i czasopisma

CzPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
EPS	Europejski Przegląd Sądowy
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze

GSP – Prz. Orz.	Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
MoP	Monitor Prawniczy
NP	Nowe Prawo
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNwSK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego – Seria A
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PiZS	Praca i Zabezpieczenie Społeczne
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Prz. Sejm.	Przegląd Sejmowy
PS	Przegląd Sądowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Sł. Prac.	Służba Pracownicza
SP	Studia Prawnicze
ST	Samorząd Terytorialny
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZKA	Zagadnienia Karno-Administracyjne
ZNUMK	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
ZW	Zagadnienia Wykroczeń

4. Inne

art.	artykuł
lit.	litera
KRK	Krajowy Rejestr Karny
m.in.	między innymi
n.	następny (-a, -e)
niepubl.	niepublikowana (-y, -e)
Nr	numer
pkt	punkt
por.	porównaj
post.	postanowienie
poz.	pozycja
r.	rok
red.	redakcja, redaktor

s.	strona (-y)
tj.	to jest
tekst jedn.	tekst jednolity
uchw.	uchwała
wyr.	wyrok
w zw.	w związku
zd.	zdanie
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz

WYKAZ LITERATURY

Wykaz literatury wspólnej dla części ogólnej prawa wykroczeń

- T. Bojarski*, Polskie prawo wykroczeń. Zarys wykładu, Warszawa 2005
T. Bojarski (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2011
M. Bojarski, W. Radecki, Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2010
M. Bojarski, Z. Świda, Podstawy materialnego i procesowego prawa wykroczeń, Wrocław 2008
T. Grzegorzczak (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2010
T. Grzegorzczak, A. Gubiński, Prawo wykroczeń, Warszawa 1996
A. Gubiński, Prawo wykroczeń, Warszawa 1985
U. Łabuz (red.), Prawo wykroczeń. Repetytorium, Warszawa 2008
A. Marek, Prawo wykroczeń (materialne i procesowe), Warszawa 2008
M. Mozgawa (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2007
J. Wojciechowski, Kodeks wykroczeń. Komentarz. Orzecznictwo, Warszawa 2005

Wykaz literatury wspólnej dla części szczególnej prawa wykroczeń

- T. Bojarski*, Polskie prawo wykroczeń. Zarys wykładu Warszawa 2005
T. Bojarski (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2011
M. Bojarski, W. Radecki, Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2010
M. Bojarski, Z. Świda, Podstawy materialnego i procesowego prawa o wykroczeniach, Wrocław 2008
T. Grzegorzczak (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2010, Warszawa 2012
T. Grzegorzczak, A. Gubiński, Prawo wykroczeń, Warszawa 1989
W. Kotowski, Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2007, LEX/el. 2010
B. Kurzepa, Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2008
A. Marek, Prawo wykroczeń (materialne i procesowe), Warszawa 2008
M. Mozgawa (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2007
J. Wojciechowski, Kodeks wykroczeń. Komentarz. Orzecznictwo, Warszawa 2005

Wykaz literatury wspólnej dla postępowania w sprawach o wykroczenia

- M. Bojarski, Z. Świda*, Podstawy prawa materialnego i procesowego prawa o wykroczeniach, Wrocław 2001
K. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2007; Warszawa 2012
Z. Gostyński (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2004
J. Grajewski, Przebieg procesu karnego, Warszawa 2008

-
- J. Grajewski, L. Paprzycki, S. Steiborn*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2006
- T. Grzegorzcyk*, Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz, Warszawa 2008
- T. Grzegorzcyk*, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz, Warszawa 2005, Warszawa 2012
- T. Grzegorzcyk, J. Tylman*, Polskie postępowanie karne, Warszawa 2011
- P. Hofmański* (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2011; Warszawa 2012
- J. Lewiński*, Komentarz do kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, Warszawa 2007
- A. Marek*, Prawo wykroczeń (materialne i procesowe), Warszawa 2008
- M. Rogalski* (red.), Kodeks postępowania w sprawach wykroczenia. Komentarz, Warszawa 2009

PRZEDMOWA

Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia jest na studiach prawniczych jednym z wielu przedmiotów do wyboru. Z roku na rok studenci wybierają ten przedmiot coraz częściej. Z reguły interesują ich jednak wybrane zagadnienia, jak np. postępowanie mandatowe, które chcą studiować bardzo szczegółowo. Większość słuchaczy decyduje się na kurs prawa i postępowania w sprawach o wykroczenia, gdyż przepisy Kodeksu wykroczeń i Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia są przedmiotem pytań na aplikacje prawnicze. Od wykładowcy słuchacze oczekują syntetycznej prezentacji norm prawa i postępowania w sprawach o wykroczenia, ze szczególnym akcentem na te rozwiązania, które różnią materialne i procesowe prawo wykroczeń od materialnego i procesowego prawa karnego. Takie same oczekiwania mają wobec pomocy naukowych. Pisząc skrypt „Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia”, postanowiliśmy wyjść naprzeciw tym właśnie oczekiwaniom – staraliśmy się opracować „wykład na piśmie”, który w pewnej mierze musiał różnić się od wykładu, z uwagi na wymogi tekstu pisanego.

Podział treści w skrypcie odpowiada systematyce Kodeksu wykroczeń i Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Ten podział najlepiej sprawdza się też na wykładach. Zarówno w trakcie wykładów, jak i w skrypcie ograniczamy się do sygnalizacji kwestii wywołujących rozbieżności w doktrynie oraz w orzecznictwie, rozszerzając jedynie najczęściej przyjmowane interpretacje. Zawsze konsekwentnie staramy się prezentować nasze stanowisko w spornej kwestii. W stosunku do wykładów skrypt zawiera znacznie rozszerzoną analizę przepisów Części szczególnej Kodeksu wykroczeń, obejmującą charakterystykę wszystkich wykroczeń „kodeksowych”. Na wykładach ten moduł jest ograniczony do analizy wybranych typizacji.

Chcielibyśmy, żeby skrypt stanowił pomoc dla studentów (nie tylko prawa), absolwentów studiów prawniczych, przygotowujących się do egzaminów na aplikację, aplikantów oraz wszystkich, którzy potrzebują uzyskać podstawową wiedzę z zakresu prawa i postępowania w sprawach o wykroczenia i ewentualne wskazówki co do sposobów jej rozszerzenia i pogłębienia.

Naszym założeniem była kompleksowa i maksymalnie przejrzysta, syntetyczna prezentacja materii prawa wykroczeń i procedury w sprawach o wykroczenia. Ocenie Czytelników pozostawiamy, na ile udało się nam zrealizować to założenie.

Autorzy